

# Članak Larry Butlera, prvog zamjenika visokog predstavnika: “Važno je stvoriti nova radna mjesta”

Parlamentarci će tokom ove jeseni diskutirati o novim poslovnim zakonima koji bi modernizirali pravila poslovanja u Bosni i Hercegovini. Postojeći Zakoni o obligacijama u Federaciji BiH, Republici Srpskoj i Brčko Distriktu, ma koliko da su dobri, ne pokrivaju sve aspekte uobičajenog poslovanja u 21. vijeku. Nova legislativa će, na primjer, regulirati informacije koje se moraju dati klijentima tele-shoppinga; mora zaštititi potrošače od pretencioznih reklama; dati pravo potrošačima da vrate neispravne proizvode; te jasno naglasiti obavezu prodavca da garantira kvalitet proizvoda.

Ovo su samo neke odredbe ovog opsežnog i složenog zakona.

Složenost legislative pak ne smije zamagliti njenu neizmjernu važnost za svakog građanina. To je zaista bitno.

Ovaj novi poslovni zakon, zajedno sa Zakonom o zaštiti potrošača koji se također trenutno nalazi u Parlamentu, će štititi potrošače, te će modernizirati i unaprijediti bosanskohercegovačko poslovno okruženje na jasan i praktičan način.

Potreba da se zaštite potrošači je jasna – a to pitanje je predugo bilo u drugom planu u Bosni i Hercegovini. Krajnje je vrijeme da se potrošačima u Bosni i Hercegovini garantiraju ista prava – na sigurne prehrambene proizvode, dječje igračke bez otrovnih sastojaka, časno reklamiranje, povrat novca za neispravne proizvode, itd. Ova prava se uživaju svuda u Evropi. Ova prava se trebaju uživati i u Bosni i Hercegovini.

Unapređenje poslovnog okruženja će imati jednako snažan utjecaj na svakodnevni život. Trenutno BiH privlači samo mali dio investicija koje su joj potrebne za pokretanje privrede. Mnogo više investicija je neophodno kako bi postojeće firme postale konkurentnije, kako bi se proširile, te da bi na taj način mogle biti pokrenute nove firme.

To je jedini način da se stvore prijeko potrebna nova radna mjesta.

No, do sada se investitori nisu uvjerali da je BiH pravo mjesto za ulaganje novca. Previše birokracije, previše korupcije, previše nepoštene konkurencije. A nedovoljno pravne sigurnosti.

Napredak je već učinjen – olakšan je proces registracije firmi, na primjer, a putem Buldožer komisije smanjene su i birokratske prepreke koje su odbijale investitore. Međutim, mora se učiniti više (i to brzo) kako bi se privukle investicije u obimu koji je potreban Bosni i Hercegovini.

Novi poslovni zakoni će stvoriti više pravne izvjesnosti, te uvesti pravila koja su zajednička cijeloj Evropi. Također će poslati jasan signal investitorima da je BiH ozbiljna u privlačenju investicija. To će zauzvrat potaknuti otvaranje novih radnih mjesta.

Kao i što je to uobičajeno neki argumenti će biti iskazani protiv reforme. Kao i obično puno ljudi, koji zastupaju takve argumente, imaće vlastiti interes da zadrže *status quo*.

Međutim, *status quo* je neprihvatljiv za stanovništvo Bosne i Hercegovine. Za suviše veliki dio stanovništva *status quo* znači siromaštvo i nezaposlenost. *Status quo* takođe znači i da će susjedne zemlje ubrzano krenuti naprijed.

Novi poslovni zakoni, s druge strane, bi omogućili stvaranje novih radnih mjesta, bolji životni standard i održavanje koraka sa ostatkom Evrope.

Tokom ove jeseni parlamentarci bi detaljno trebali analizirati ove zakone – provjeriti ih, prilagoditi, uskladiti i unaprijediti.

A potom bi ih trebali usvojiti.

Svaki dan odgađanja usvajanja ovih zakona znači da se otvaranje novih radnih mjesta odgađa za još jedan dan.